

Rencana

PKP didik masyarakat urus pembuangan sisa pepejal

Dr Muhammad Heikal Ismail

Penyarah Kanan,
Jabatan Kejuruteraan Kimia dan
Alam Sekitar, Universiti Putra
Malaysia (UPM)

Syawal tahun ini tetap disambut ceria meskipun dalam suasana Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) yang kini memasuki fasa penulisan sehingga 31 Ogos depan.

Proses pembudayaan normal baharu ketika PKP mewujudkan beberapa pencapaian dalam kehidupan masyarakat.

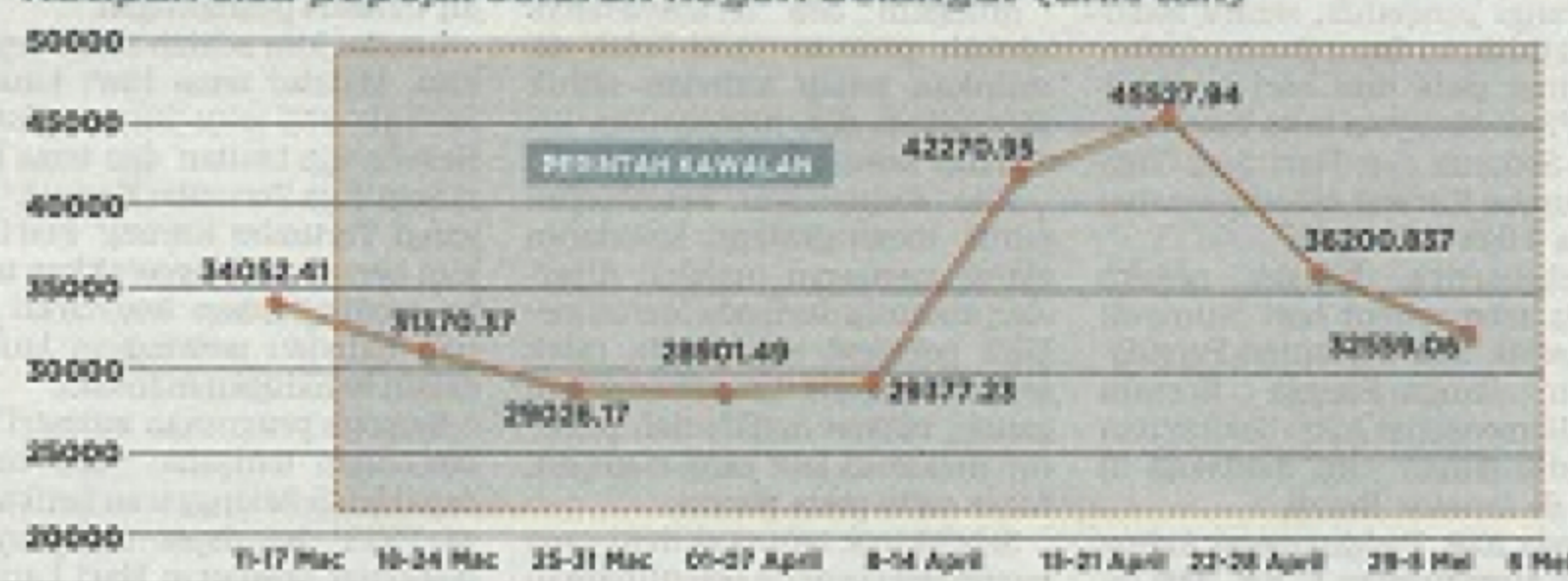
Berdasarkan ramalan Pengurus Gabungan Persatuan-Persatuan Pengguna Malaysia (POMCA), Marimuthu Nadason, kutipan sisa pepejal dijangka meningkat mendadak susulan PKP dikuatkuasakan.

Namun, kutipan sisa pepejal terus mencatat penurunan membebankan apabila PKP mula dikuatkuasakan.

Berdasarkan kajian dilakukan KDEB Waste Management selaku firma bertanggungjawab dalam pengurusan sisa pepejal dan pembersihan awam seluruh Selangor, sebanyak 34,062 tan sisa pepejal direkodkan seminggu sebelum PKP bermula.

Jumlah ini meliputi hasil kutipan sisa pepejal di semua 12 pihak berkuasa tempatan (PBT) di negeri berkenaan. Mengikut rekod, jumlah ini stabil bagi tempoh beberapa minggu sebelum pelaksanaan PKP.

Kutipan sisa pepejal seluruh negeri Selangor (unit tan)

Sumber: KDEB Waste Management, 2020

Graphix

Majlis Perbandaran Subang Jaya (MPSJ) dan Majlis Perbandaran Kajang (MPKJ) antara dua penyumbang utama kepada sisa pepejal di Selangor susulan aktiviti industri dan komersial yang dijalankan secara intensif dalam masa tiga tahun terkini di PBT berkenaan.

Meskipun begitu, jumlah berkenaan menurun kepada 31,370 tan pada minggu pertama pelaksanaan PKP dan terus menurun kepada 29,026 tan pada minggu kedua.

Situasi ini dianggap dapatan menarik kepada pola kutipan sisa pepejal negara kerana jumlah kutipan sisa sukar dilihat berkurangan untuk beberapa tempoh kebelakangan ini.

Penurunan ditunjukkan ini berpunca daripada sektor industri dan komersial yang tidak dibenarkan beroperasi ketika PKP kecuali servis berkorporasi. Malah, situasi ini direkodkan hasil ketegasan kerajaan dalam melaksanakan PKP dengan penuh bertanggungjawab.

Justeru, kebanyakan kutipan sisa pepejal didapati dihasilkan

hanya oleh isi rumah. Dua minggu selepas itu, jumlah berkenaan didapati berkurangan secara perlahan kepada 28,901 tan pada minggu ketiga dan seterusnya meningkat semula kepada 29,377 pada minggu keempat.

Pola sisa pepejal yang dilihat semakin stabil ini menjadi satu petanda bahawa masyarakat mula memblasakan diri dalam normal baharu ketika PKP.

Malangnya, jumlah itu terus meningkat secara mendadak pada minggu kelima kepada 42,270 tan sisa pepejal. Jumlah ini kelihatan lebih tinggi daripada jumlah sisa pepejal yang direkodkan sebelum PKP dijalankan.

Namun, pola ini bukan sesuatu yang baharu dalam statistik sisa pepejal negara, terutama menjelang sesuatu perayaan.

Peningkatan mendadak pada minggu kelima didapati menerusi sambutan Ramadan yang bermula 23 April lalu. Seperti kelaziman, Ramadan sering mencatat jumlah sisa yang meruncing.

Menurut Alan Flora Sdn Bhd,

pertambahan 500 tan sampah sehari bertanding purata 2,500 tan sampah pada hari biasa di Kuala Lumpur direkodkan pada 2009.

Menteri Kanan merangkap Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Datuk Seri Mohamed Azmin Ali, memaklumkan sejurus Mesyuarat Majlis Tindakan Ekonomi (EAC) pada 27 April lalu, kerajaan membenarkan beberapa sektor ekonomi untuk meningkatkan kapasiti pada tahap sepenuhnya dan tanpa sekatan masa berdasarkan pematuan syarat prosedur operasi standard (SOP).

Namun, sedikit kelonggaran diberikan menyebabkan peningkatan jumlah kutipan sisa pepejal kepada 45,527 tan pada minggu keenam.

Keberatan beberapa industri dan perniagaan untuk memulakan operasi pada fasa PKP itu mempunyai kowajaran yang berkait rapat dengan krisis kewangan yang menjejaskan pembangunan negara.

Selepas mencapai jumlah sisa tertinggi pada minggu keenam pelaksanaan PKP, jumlah kuti-

pan sisa pepejal menurun secara mendadak pada kadar 20.5 peratus pada minggu ketujuh PKP.

Kutipan sisa 36,200 tan direkodkan menghampiri jumlah sisa pepejal seminggu sebelum pelaksanaan PKP iaitu 34,062 tan.

Ini petanda baik kepada amalan pembuangan sisa pepejal dalam masyarakat terutama ketika Ramadan.

Seperti diketahui, Ramadan sering mencatatkan jumlah sisa pepejal yang tinggi bertanding nilai purata harian berikutan tabiat penaklukan yang berubah secara menyeluruh.

Penurunan jumlah sisa ini didorong kuat dengan ketiadaan besar Ramadan secara fizikal sebagai satu strategi memutuskan rantaian penularan COVID-19.

Selain kemudahan tanpa tunai, pembelian makanan dalam talian mampu mengawal pembelian makanan kerana pembelian dilakukan mengikut keperluan semata-mata bertanding pembelian biasa.

Seiring pemulihan, kerajaan memberi kelonggaran kepada semua industri dan aktiviti harian menerusi Perintah Kawalan Pergerakan Bersyarat (PKPB). Malah, jumlah sisa pepejal dilihat terus berkurangan pada minggu kelapan pelaksanaan PKPB kepada 32,559 tan.

Ini menghampiri jumlah direkodkan pada minggu pertama pelaksanaan PKP. Statistik sisa pepejal ini memberikan petunjuk jelas terhadap tahap disiplin dan maklum balas masyarakat terhadap amalan pengurusan sisa pepejal yang lebih bertanggungjawab.

Justeru, satu langkah lebih bersepadu harus dimanfaatkan untuk memperkukuhkan peraturan berkenaan pengurusan sisa pepejal kepada masyarakat.

